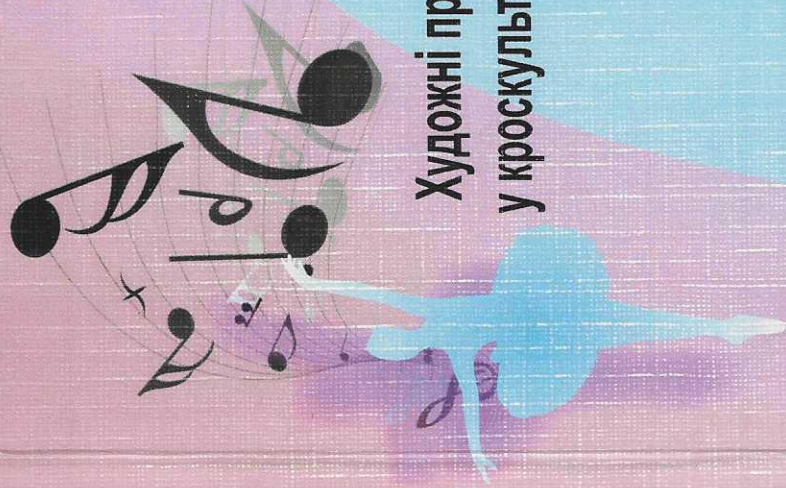

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка
Харківська державна академія культури
Бердянський державний педагогічний університет

Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської
науково-практичної
конференції
(з міжнародною участю)

Полтава-2019

7-8 ЖОВТНЯ 2019 РОКУ

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
Харківська державна академія культури
Бердянський державний педагогічний університет

105-річчю Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка присвячується

МАТЕРІАЛИ

**У Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

ХУДОЖНІ ПРАКТИКИ ТА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА У КРОСКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ СУЧАСНОСТІ

7-8 жовтня 2019 року

Полтава –2019

УДК 37.015.31:7(062)
Х 98

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Сулаєва Наталя Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри музики, декан психолого-педагогічного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Благова Тетяна Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Жиров Олександр Анатолійович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Ільченко О. Ю. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної педагогіки та андрагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Андрощук Л. М. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

**Художні практики та мистецька освіта у
Х 98 крос культурному просторі сучасності: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 7-8 жовтня 2019 р.,
Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2019. – 208 с.**

ISBN 978-966-2538-69-4

До збірника увійшли доповіді та повідомлення, у яких, відповідно до заявлених секцій, розглядаються такі проблеми: «Теоретичні та історичні рефлексії міжкультурних зв'язків в контексті глобалізаційних процесів», «Теорія і практика хореографічного і музичного мистецтва в умовах міжкультурних взаємин», «Актуальні проблеми підготовки фахівця мистецьких дисциплін», «Інноваційні технології та практики викладання мистецьких дисциплін», «Мистецька освіта: історія, сучасність і перспективи».

Автори доповідей та повідомлень відповідають за достовірність і відповідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за правильне цитування джерел та посилання на них. Думки авторів можуть не збігатися із позицією упорядника та редакційної колегії.

*Рекомендовано до друку вченою радою
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка
протокол № 5 від 28 листопада 2019 р.*

ISBN 978-966-2538-69-4

© Колектив авторів, 2019

© ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2019

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

БЛАГОВА Т. О. Форми організації вищої хореографічної освіти в Україні	7
ВАСЯНОВИЧ Г. П. Мистецтво танцю у творчих пошуках Лукіана	13
КАСЬЯНОВА О. В. Концепт підготовки доктора мистецтва у творчих аспірантурах закладів вищої освіти	18
ЦВЕТКОВА Л. Ю. Практики викладання класичного танцю: проблеми та засоби їх вирішення	23

Секція І. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ РЕФЛЕКСІЇ МІЖКУЛЬТУРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МУКОЛА SHCHERBAN The peculiarities of teaching Ballroom and Social dancing to adults.....	27
ГОРГОЛЬ П. С. Формейшн як синтез мистецтва і спорту.....	30
ГУЗІЙ Р. М. Особливості роботи концертмейстера на уроках народно-сценічного танцю.....	35
МЕДВІДЬ Т. А. Творчі проєкти як засіб формування професійних компетентностей майбутнього хореографа.....	38
ПЛАХОТНОК О. А. Хореографічна освіта в класичному університеті.....	44
ПОГРІБ'ЯК М.М. Постмодерний танцютеатр Рату Поклітару.....	47
ТКАЧЕНКО М. В. Розвивальний потенціал хореографічної підготовки учнів шкіл мистецтв.....	50
ЧЖАН ХАО, ЮР'ЄВА К. А. В. О. Сухомлинський і Конфуцій: погляд із XXI століття.....	53
ЧЖАО БЕЙБЕЙ, ЮР'ЄВА К. А. Проблема суті й структури мистецької компетентності у дослідженнях китайських педагогів.....	56
ЮР'ЄВА К. А. Міжкультурна компетентність майбутнього викладача мистецьких дисциплін та вихователя закладу дошкільної освіти в сучасному багатовісвітньому суспільстві.....	59

Секція II. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ХОРЕОГРАФІЧНОГО І МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМИН

ДОВГАНЮК Л. А.	63
Відтворення автентичної танцювальної спадщини у сучасних сценічних інтерпретаціях.....	
ІЩУК Т. В.	67
Вокально-хорова робота на уроках музичного мистецтва як засіб формування естетичної культури учнів.....	
КОЛНОГУЗЕНКО Б. М., БРАЙЛОВСЬКИЙ Р. Ю.	70
Хореографічне виховання – запорука здоров'я дитини.....	
КОСТИРЕНКО Л. О.	74
Специфіка роботи з дітьми початкових класів на уроках хореографії в загальноосвітніх навчальних закладах.....	
КРАСНОШАПКА В. С.	77
Досвід виховання в молодших школярів естетичного смаку.....	
ЛЯШЕНКО А. В., ЛЯШЕНКО Є. П.	81
Сучасний танець у хореографічній підготовці майбутніх учителів.....	
МОТИЛЬКОВА А. А.	86
Методики побудови уроку з сучасного танцю для дітей молодшого шкільного віку.....	
РЕВА Я. Г.	91
Гармонізація здоров'я дитини засобами танцювальної терапії.....	
СКИБА А. В.	95
Танцювальна терапія у розвитку рухової активності молодших школярів.....	
СУХОРОСЛОВА А. Ю.	98
Особливості розвитку творчого потенціалу школярів під впливом хореографічного мистецтва.....	

Секція III. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

ВІЛЬХОВА О. Г.	101
Форми і методи виховання дошкільників засобами народної хореографії в Україні (1945-1991 рр.).....	
ЖИРОВ О. А.	104
Неформальна мистецька освіта в системі підготовки майбутніх хореографів.....	
ЄРЕМЕНКО О. В.	108
Хореографічний етюд: особливості та значення у підготовці майбутніх фахівців-хореографів.....	
КИЗИМ П. М., ЧУБАРОВА Ю. В.	111
Вдосконалення технічної підготовленості пімнасток засобами хореографічного направлення контемпорарі.....	

КОНОВЕЦЬ С. В.	114
Соціальний інтелект як важлива складова у партнерському спілкуванні.....	
МАРТИНЕНКО О. А.	118
Підготовка студентів-хореографів до застосування проблемно-пошукового навчання в майбутній практичній діяльності.....	
ПЕСОЦЬКА Л. В.	122
Застосування жанрово-інтерпретаційного методу формування виконавських умінь студентів у роботі над творами танцювального жанру.....	
ПРИГОДА Л. Б.	125
Використання інноваційних технологій в процесі вивчення дисципліни «Народно-сценічний танець».....	
САЄНКО Т. В.	128
Формування толерантного відношення до культури партнерів по комунікації у майбутніх учителів образотворчого мистецтва.....	

Секція IV. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

ІRYNA DEMCHENKO	131
Wybrane metody niedyrektywnej terapii osób dotkniętych autyzmem.....	
КАБАРУХІНА Г. В.	136
Застосування неформальних та творчих засобів освіти студентів-хореографів у закладах вищої освіти.....	
КРЮЧКОВА Т. М.	139
Інноваційні педагогічні технології в хореографічній освіті.....	
САЄНКО Т. В., ПРУСАКОВА А. С.	141
Володіння іноземною мовою як умова вивчення хореографічної культури країн світу майбутніми учителями хореографії.....	

Секція V. МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ

БЕЗРУЧЕНКОВ Ю. В., ТОПОРКОВ А. А.	144
Театр танцю «Відлуння» м. Львів.....	
БЕЛЬДЕНІ А. А.	147
Сучасна «Чайка» А. Чехова на харківській сцені.....	
БЕЛЬДЕНІ О. І.	150
Творчість Ф. Жанті в контексті розвитку французького мистецтва театру ляльок.....	
ГЛАДИНА О. О.	153
Можливості застосування технологій віртуальної реальності в процесі хореографічної освіти.....	

ПРКЛЕНКО В. С.	158
Мистецька освіта у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку	
МИРОШНИЧЕНКО В. В.	160
Особливості залучення дітей дитячих закладів оздоровлення та відпочинку до хореографічної діяльності	
ОМЕЛЬЯНЕНКО З. В.	164
Функції танцювальної діяльності	
ПЕЧЕРИЦЯ О. І.	166
Неформальні жіночі мистецькі громадські організації в Україні	
ПРЯДКА А. С.	170
Музично-естетичне виховання молоді в діяльності та спадщині В. М. Верховинця	
СІМАНЬКО В. І.	173
Славомир Мірожек – майстер абсурду	
СІПЧЕНКО І. В.	176
Внесок В. Авраменка у розвиток національного хореографічного мистецтва	
СІПЧЕНКО Р. О.	180
Вплив африканської культури на розвиток латиноамериканських танців	
СТЕПАНЧЕНКО Н. М.	184
Музичне оформлення занять в контексті вищої хореографічної освіти	
ТКАЧЕНКО І. О.	187
Етапи розвитку вищої хореографічної освіти в Німеччині (друга половина XX – початок XXI століття)	
ХМАРА А. Ю.	191
Аспекти етнографічної діяльності видавця хореографа Василя Верховинця	
ЩУР Л. Б.	195
Жанрово-стильові характеристики танцювальної граділи Західного Поділля	
ЯВОРСЬКА А. М.	199
Гастрольна діяльність видавця балетмейстера Азарія Плісецького	
ЯРМУЛА К. О.	204
Логоритміка на музичних заняттях	

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

УДК 378.011.3-051:793.3(477)

Т. О. БЛАГОВА, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Досліджено структуру вищої хореографічної освіти в Україні у різноманітні її напрямки, рівні, форм організації. Проаналізовано стратегії професійної підготовки майбутніх хореографів у структурі вищої хореографічної освіти.

Ключові слова: вища хореографічна освіта, хореографічна підготовка, заклади вищої освіти, дисципліни хореографічного циклу

Сучасна система вищої хореографічної освіти є багатоструктурним явищем, що реалізується в різноманітні організаційних форм різних ступенів і напрямів. Підпорядковуються загальним закономірностям розвитку мистецької освіти, кожна її ланка має свої цілі та змістові характеристики. Концептуальні засади розвитку хореографічної освіти висвітлені у працях Г. Березової, Є. Валукина, К. Василенка, В. Вронського, К. Голейзовського, Ю. Григоровича, Ю. Громова, Р. Захарова, Ф. Лопухова, І. Мойсеєва, І. Смирнова, інших фахівців та лузі. Проблематика функціонування системи вищої хореографічної освіти досліджені у сучасних наукових розвідках Л. Андрощук, О. Касьянкової, Б. Колотузенка, Г. Ніколаї, О. Пархоменка, В. Похиленка, О. Ребрової, Ю. Ростовської, Т. Сердюк, Т. Філановської, Л. Цветкової, ін. Однак, малодослідженим залишається аналіз розвитку національної системи вищої хореографічної освіти в діяльності її окремих форм організації, які забезпечують підготовку фахівців різних хореографічних спеціальностей.

Отже, **мета** даної статті – дослідити структуру вищої хореографічної освіти в Україні у різноманітні її напрямів, рівнів та форм організації; проаналізувати стратегії професійної підготовки майбутніх хореографів.

Досліджуючи специфіку розвитку сучасної системи вищої хореографічної освіти в Україні, доцільним вважаємо наголосити на її багатоструктурності. Вищі навчальні заклади забез-

Секція V

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ

УДК 793.3

Ю. В. БЕЗРУЧЕНКОВ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка, доцент туризму готельної і ресторанної справи Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
Д. А. ТОПОРКОВ, студент кафедри культури, історії та кіно-телемистецтва інституту культури і мистецтва Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

ТЕАТР ТАНЦЮ «ВІДЛУННЯ» м. ЛЬВІВ

Розглядається діяльність «Театру танцю» в контексті синкретичного мистецько-естетичної площини, що являє собою невід'ємну частину загальнолюдського хореографічного надбання. Дане мистецьке явище досліджується і аналізується в мистецтвознавчому просторі України з позиції його значення для розвитку хореографічного мистецтва, збереження культурної спадщини українського народу. Досліджено значення діяльності в Україні на початку ХХІ століття театрів танцю на прикладі Театру танцю «Відлуння» Центру творчості дітей та юнацтва Галичини м. Львів.

Ключові слова: хореографія, мистецтвознавство, театр танцю «Відлуння», творча діяльність, танець, стиль, жанр, фестивалі-конкурси, культурологічний аспекти.

Театр танець як явище культурно-мистецького спрямування бере свій початок ще з часів античності, за даний час розвивається та виконує свою соціальну та естетичну задачу в контексті популяризації хореографічного мистецтва. На з початку ХХІ століття в Україні повстають цілий ряд хореографіч-

них театральних осередків, що розвиваються за своїми законами, правилами організації з новими сучасними підходами, рішеннями, баченнями. Все це потребує мистецтвознавчого аналізу і оцінювання науковцями.

Театр танцю – це не просто мистецький термін, це у вищому ступені синкретична мистецько-естетична площина, що обов'язково являє себе невід'ємною частиною загальнолюдського хореографічного надбання. Дане мистецьке явище потребує дослідження і аналізу в мистецтвознавчому просторі України в контексті значення для розвитку хореографічного мистецтва, збереження культурної спадщини українського народу.

Танцювальне мистецтво має виключну властивість – його не можна вкласти в одну мить, увіковічнити якусь матеріальну форму та демонструвати її нащадкам, як наприклад полотну талантих живописців, записані на кіноплівці класичні кінострічки або пластичні зразки скульптури, що навіки втілені у камені... Бо, як вдома, матеріалом для танцю слугує виключно людське живе тіло зі своїми емоціями, неповторною харизмою та переконливою грою.

Ці всі високі принципи та засади і були закладені до фундаменту створеного Олександром Плахотнюком у 2013 році Театру танцю «Відлуння». Мотивом започаткування саме театру танцю послужила гостра потреба в форматному, стилістичному та репертуарному реформуванні існуючого на той час танцювального колективу, що Олександр Анатолійович створив Театр танцю «Відлуння» на базі Спортивно-танцювального клубу «Карменс» Центру дитячої та юнацької творчості Галичини «Поголянка» [1, с. 72-75].

Ідея створення хоч і відходить на більшій проміжок часу, ніж існує сформований танцювальний колектив Театр танцю «Відлуння», проте його хронологія становлення та розвитку починається саме з 2013 року [2, с. 8].

Театр танцю неодноразово демонстрував свою високу творчість у найрізноманітніших міжнародних та всеукраїнських конкурсах і фестивалях, на яких ставав володарем гран-прі та перших премій (за статистикою: у 93% своїх виступів). Не зважаючи на свій молодий вік, з перших днів Театр танцю «Відлуння» проводить активну концертну діяльність в Україні, та неодноразово гастролював у Польщі, Чехії, Угорщині, Німеччині, Австрії [1, с. 122-128].

Відтак, за результатами стильового та жанрового коритування, оформився певний репертуар Театру танцю «Відлуння», в якому, серед іншого, представлені: одноактний балет «Майстер і Маргарита»; одноактний балет літературно-хореографічна картина «Свіча»; одноактний балет Хореографічна фантазія «Sinfonia estro-vaganza» на музику О. Козаренка; концертна програма з хореографіч-

рафічних мініатюр та танцювальних композицій різноманітних напрямків сучасного хореографічного мистецтва: джаз-танець (classic jazz dance), джаз-модерн (jazz-modern), контемпорарі джаз-танець (contemporary jazz dance), афро-джаз-танець (afro-jazz), стріт-джаз-танець (street jazz), фольк-джаз-танець [3, с. 154-155].

Яку зазначає кандидат мистецтвознавства Денис Шаріков: «Хореограф Олександр Пляхотнюк та Володимир Пантелеймонов наскрізь пронизана всіма нотами, і звуками музичного супроводу. Складність рухів, комбінації, геометрії танцювальних малюнків, повторювані підтримки, синтезу темік джаз-танцю, модерн-танцю, контемпорарі імпровізації чітко і прозоро передають всі емоційні хвилювання, динаміку, характер та емоції музики створюють новий напрям сучасної хореографії контемпорарі джаз-танець» [4, с. 38-39].

Отже, ознайомившись з мистецькою діяльністю Театру танцю «Відлуння» з дати його заснування по сьогоднішні дні, вважаю за потрібне акцентувати увагу на наступному. В культурологічному аспекті винятковою є добірна творчість сформованого у 2013 році танцювального колективу. В першу чергу звертає на себе увагу зрілість новітніх ідей, що почали втілюватися на самих початках, засвідчивши свою актуальність у поточному розвитку сучасної української культури активною концертною діяльністю колективу як в Україні, так і за її межами, з перших днів його заснування. А також індивідуальним популярністю запропонованих молодими танцівниками тематик та ідей є дуже високий коефіцієнт беззаперечних перемог Театру танцю «Відлуння» у всеукраїнських та міжнародних хореографічних конкурсах. Крім того, поза увагою не може залишатися новітній прорисливий напрямок у мистецтві сучасної хореографії, курс на який було взято з самого початку заснування колективу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Plakhotnyuk O. The maintaining Questions of Research of Choreographic in Ukraine started of the 20-th Century / Plakhotnyuk O. // Молодий вчений. – 2017. – Вип. № 5(45). – С. 72-75.
2. Яскравий. Журнал для юних талантів. № 17. травень. Дніпрова область громадська організація «Яскрава країна», – Дніпропетровськ, 2015. – 24 с.
3. Пляхотнюк О. А. Джаз-танець як феномен художньої культури / Дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01 / Пляхотнюк О. А. – Львів, 2016. – 295 с.
4. Шаріков Д. Аналіз твору «Sinfonia estravaganza» та сучасних жанрів хореографії сьогодення / Шаріков Д. // Виховний та мистецький вплив сучасного хореографічного мистецтва на розвиток творчих здібностей молоді. – Львів : ЦТДЮГ, 2014. – С. 37-50.

У ДК 792.241.054 «Чайка»(043.2)

А. А. БЕЛЬДЕЙ, магістрантка Харківської державної академії культури зі спеціального мистецтва (науковий керівник - кандидат педагогічних наук, доцент Тополевський В. Ю.)

СУЧАСНА «ЧАЙКА» А. ЧЕХОВА НА ХАРКІВСЬКІЙ СЦЕНІ

Прочитавши особливості п'єси А. Чехова «Чайка». Визначено свіже бачення п'єси молодого режисера у новому просторі Харківського державного академічного театру ім. О. Пушкіна.

Ключові слова: А. Чехов, театр, режисер, персонаж, сучасний.

Актуальні нововведення сучасного театру – це експериментальні жанри, що зародилися на початку ХХ століття. Але деякі риси класичного театру мистецтва залишилися незмінні і в театрі ХХІ століття, так незмінним залишається звернення до класики драматургії Антона Чехова. А. П. Чехов був майстром психологізму та письменником, якому близькі існуючі соціальні проблеми. Чехов абсолютно органічний свідомості людності початку ХХІ століття, якого як і раніше хвилюють загальнолюдські проблеми.

У драматургії А. Чехова «Чайка» займає особливе місце. У ній немає центральних персонажів – всі герої рівноправні, побічних і головних долі не існує, тому основної діючої особи в ній немає. Назва цього твору дуже символічна. У жодній написаній раніше п'єсі, подібний мотив – заголовок, не грав такої активної (хоча і прихованої) визначальної ролі. Працюючи над «Чайкою», Чехов визнався в одному з листів: «Пишу її не без задоволення, хоча страшно проти умов сцени, багато розмов про літературу, мало дії, п'ять пудів любові». Закінчивши цю п'єсу, А. Чехов зізнався в листі О. Суворину, що написав її «вулгарно усім правилам драматичного мистецтва». Сюжет тут – не одноколіна стежка, але, скоріше, лабіринт захоплень, фатальних уподобань, з нього немає виходу [1, с. 65].

Кожен театр і режисер відкривають в п'єсах А. Чехова новий сенс. У наш час чеховські п'єси не втратили своєї актуальності, практично у всіх українських і найбільших зарубіжних театрах вони включені до постійного репертуару.

Сучасний український театр також не втрачає інтересу до п'єс Чехова, його твори ставлять у стилістиці і класичних і авангардних напрямках.

Підписано до друку 29.11.2019 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Palatino Linotype. Друк офсетний.
Ум.-друк. арк. 12,1. Тираж 100. Зам. № 1925

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка,
вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003

Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія АЖ № 3817 від 01.07.2010 р.